

Дата: 26.03.2024

Урок № 20

Тема: Проблеми краси й моралі в романі Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея». Еволюція головного героя

Мета: простежити життєвий шлях головного героя роману О. Вайльда, зрозуміти причини деградації персонажа, усвідомити, що філософія насолоди не може заповнити духовний світ людини; розвивати вміння аналітичного читання тексту художнього твору та давати повну аргументовану відповідь; виховувати розуміння справжньої краси людини, повагу до вічних моральних цінностей .

Обладнання: портрет О. Вайльда, презентація по темі.

Красота души придает прелесть даже невзрачному телу

точно так же, как безобразие души ...

возбуждает в нас необъяснимое отвращение.

Г. Лессинг

Матеріали до уроку:

Перша сходинка - усвідомлення своєї краси.

- Що було не вірним у його міркуваннях? З цієї сходинки є дорога вниз і вгору, в чому причина руху донизу?
- Розкажіть про стосунки Доріана і Сибіл Вейн. Чи кохав Доріан Сибіл?
- Перші зміни на портреті відбулися після розлучення з Сибілою. Доріан хоче повернутися до Сибіл, шкодує, що був з нею жорстоким, але зміни на портреті не зчезли, чому?
(Він думає більше про себе, про власні почуття, вважає дівчину винною в усьому, вважає, що він страждає більше).
- Доріан запитує себе: « Може, в мене немає серця?»
- А ви як вважаєте?

Друга сходинка – нездатність на справжні почуття, егоїзм та безсердечність.

- Значну роль у формуванні світогляду Доріана відіграла книга.
Як про неї говориться в романі?
(« Це був роман без сюжету і з одним героєм... Роман був написаний цікавим філігранним стилем, яскравим і неврозумливим водночас, насичений жаргоном та архаїзмами, технічними виразами та добірними парафразами... Отруйна то була книжка: наче густий аромат повивав її сторінки і туманив мозок).

1. Сторінка для допитливих. Літературознавча розповідь учня.

Роман « Навпаки», автор Гюїсманс, саме цей роман в жовтій обкладинці дав Генрі молодому Доріану. Відомо, що сам Вайльд знаходився під чарівністю прози Гюїсманса. Написаний у 1884 році роман вважався маніфестом європейського декадансу. Головний герой – аристократ дез Ессент, вичерпавши до дна чашу насолод, відчуваючи відразу до оточуючого світу, живе сам у замському маєтку і віддається витонченим і спотвореним задоволенням.

Величезне місце в романі займає опис давніх і сучасних авторів, з творів яких складається бібліотека дез Ессента.

- *В чому шукає красу Доріан? Яким життям він живе? Чому Доріан став на цей шлях?*

(Захоплюється модою, колекціонує витвори мистецтва: гобелени, вишивки, музичні інструменти; дендізм, католицизм, містицизм – як результат перенасичення і розпуса).

- *Як ви гадаєте, чому люди піддаються магнетизму розпусу?*

Третя сходинка – розпуса.

- *Чому Доріан вирішив показати портрет Безілу? Що побачив художник?*

(«Боже, перед ким я уклонявся! В нього ж очі диявола!»)

- *В чому звинувачує Доріан Безіла? Як ви вважаєте є провина Безіла в тому, що Доріан став таким?*

Четверта сходинка – вбивство.

- *Як почувався Доріан після вбивства?*

(Намагається забути, «ліками від поганих спогадів» стають опіум і кубла розпусу).

- *Хто шукає Доріана і знаходить його в одному з таких кабаків?*

(Брат Сибіли Вейн Джеймс, який хотів убити Доріана, але спочатку пожалів його молодість, а потім сам помилково під час полювання на кроликів буде застрелений лордом Генрі Уоттом).

- *Як почувався Доріан після зустрічі з Джеймсом Вейтом?*

П'ята сходинка – страх.

- *Після історії з Джеймсом Вейтом Доріан вирішує змінитися на краще. Як його бажання стати краще віддзеркалилося на портреті?*

- *Що зрозумів Доріан? (Портрет- то його совість, його душа)*

Шоста сходинка – вбивство власної совісті, душі.

III. Систематизація і узагальнення вивченого на уроці.

1. Підбиття підсумку уроку, трактування фіналу роману учнями.

Вправа « Вислови свою думку».

Очікувані відповіді: людина без душі і без совісті жити не може; духовний світ формується не розвагами, а вічними цінностями; багатство матеріальне і багатство внутрішнього світу – різні поняття, внутрішня краса душі, збагачена добротою, коханням, важливіша за порожню зовнішню красу.

2. Відповідь на проблемне питання, створення схеми « Сходинки життя Доріана Грея – шлях його деградації»

Усвідомлення своєї краси

нездатність на справжні почуття

розпуста

вбивство людини

страх

вбивство власної совісті, душі.

3. Підсумкове слово виєладача.

Лорд Генрі колись сказав Доріану Грею: « Справжня таємниця щастя – у пошуці краси». Чому ж цей пошук не приніс щастя Доріанові? Потрібно знати точно, що ти хочеш знайти, ясно розуміти що є краса. Там, де шукав її Доріан, її не було. Вона не в розвагах, не в коштовних речах, не в насолоді і навіть не у витворах мистецтва. Краса в самій людині, у вічних цінностях, в її прекрасних почуттях.

IV. Домашнє завдання: відповісти на питання після роману, підготуватися до усного твору-характеристики персонажа роману О. Вайльда.

* Написати твір-мініатюру на тему « В чому помилка Доріана Грея?».